

Asia: VN /5137/2022

Työryhmän lausuntopyyntö valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta sekä valmiuslain yleisistä kehittämistarpeista

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa.

Muistion sivulla 25 todetaan, että ”Valmiuslakityöryhmän alustavan arvion mukaan varautumisvelvollisuus olisi perusteltua ja johdonmukaista ulottaa näiden lisäksi myös varsinaisen viranomaiskoneiston ulkopuolisiin yhteisöihin ainakin siltä osin kuin kyse on julkisten hallintotehtävien hoitamista varten lailla perustetuista tai niitä hoitamaan velvoitetuista toimijoista. Lähtökohtaisesti ei ole perusteita kohdella tällaista toimintaa varautumisvelvollisuuden osalta eri tavoin riippuen siitä hoitaako tehtävää viranomainen vai yksityinen.” Sivulla 26 mainitaan toimijoita, jotka jäisivät varautumisvelvoitteen ulkopuolelle, kuten julkista hallintotehtävää viranomaishyväksynnällä hoitavat toimijat.

Työttömyyskassoista ja niiden toiminnasta säädetään työttömyyskassalaissa. Työttömyyskassojen tehtäväksi on annettu työttömyysturvalaissa tarkoitetun ansioturvan ja siihen liittyvien ylläpitokorvausten järjestäminen jäsenilleen. Työttömyyskassojen nykyiset tehtävät ovat selvästi julkisen hallintotehtävän hoitamista.

Työttömyyskassat eivät ole viranomaisia, vaan yksityisoikeudellisia yhteisöjä. Kassan toiminnassa on piirteitä yksityisen toiminnasta. Esimerkiksi kassat rinnastetaan muun muassa tietosuojasanktioiden osalta yksityisiin toimijoihin. Lisäksi on huomattava, että kassat toimivat keskenään kilpailutilanteessa ja markkinaoikeus on katsonut työttömyyskassan rinnastuvan elinkeinoharjoittajaan kilpailutilanteessa.

Lainvalmistelussa työttömyyskassoja on luonnehdittu oikeudelliselta luonteeltaan yksityisoikeudellisiksi yhteisöksi esimerkiksi hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi työttömyyskassalain muuttamisesta (HE 14/2020 vp, s. 4), jossa ehdotettu sääntely on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 33/2020 vp).

Työttömyyskassat eivät myöskään ole lailla perustettuja. Työttömyyskassan perustamisesta säädetään työttömyyskassalain 2 pykälässä. Pykälän mukaan työttömyyskassa perustetaan kassan säännöt sisältävällä sopimuskirjalla, jonka vähintään kymmenen kassan jäseneksi aikovaa henkilöä

allekirjoittaa. Edelleen pykälän mukaan toimiluvan uuden kassan perustamiselle myöntää sosiaali- ja terveysministeriö. Näin ollen Yhteisjärjestö toteaa, että työttömyyskassat oikeudelliselta luonteeltaan poikkeavat monista muista toimijoista.

Yhteisjärjestö toteaaakin, että valmiuslain soveltamisalaan tulisi selkeästi määritellä, että koskeeko varautumisvelvollisuus myös työttömyyskassoja.

Miten arvioisitte voimassa olevan valmiuslain kokonaisuutta ja toimivuutta? Mitä valmiuslaissa tulisi erityisesti kehittää?

-

Onko muita näkökulmia, joita edustamanne taho erityisesti toivoisi otettavan huomioon valmiuslain uudistamista koskevassa työssä?

-

Villman Aki
Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry